

Helsingfors/Mariehamn 7.3.2017**Nr 14/17****Hänvisning** Justitieministeriets skrivelse
16.2.2017, JM 11/08/2015.

Till Justitieministeriet

Ärende

Justitieministeriet har med hänvisning till 32 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland i skrivelse 16.2.2017 inbegärt Ålandsdelegationens utlåtande över ett utkast till en överenskommelseförordning om skötseln på Åland av förvaltningsuppgifter som gäller de nationella programmen för fonderna inom området för inrikes frågor. Inrikesministeriet samt arbets- och näringsministeriet har inkommit med utlåtande i ärendet. Ålands landskapsregering har samtyckt till överenskommelseförordningen.

Överenskommelseförordningens bakgrund och innehåll

Lagtinget antog 9.11.2016 landskapslagen om tillämpning på Åland av lagen om fonderna inom området för inrikes frågor (nedan landskapslagen). Genom landskapslagen gjordes rikets lag om fonderna inom området för inrikes frågor (FFS 903/2014, nedan rikslagen) med vissa i landskapslagen angivna avvikelser tillämplig i landskapet. Ålandsdelegationen konstaterade i utlåtande 21.12.2016, liksom republikens president 27.1.2017, att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte förelåg. I utlåtandet kritiserade Ålandsdelegationen dock den oklara myndighetsbestämmelsen i landskapslagens 2 § 1 mom., enligt vilken landskapsregeringen ska sköta de förvaltningsuppgifter som gäller de nationella program som enligt rikslagen sköts av inrikesministeriet. Delegationen konstaterade att det därigenom ankommer på landskapsregeringen att sköta såväl uppgifter som enligt rikslagens 5 § ankommer på den

Postadress:Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN**Telefon:**

växel 018-635270

Telefax:

018-635268

Adress i Helsingfors: Annegatan 22 A 3
00100 HELSINGFORS

ansvariga myndigheten som de uppgifter som enligt lagens 6 § ankommer på revisionsmyndigheten. Eftersom lagstiftningen berör förvaltningen av medel som finansieras ur EU-fonder konstaterade Ålandsdelegationen att vid tillämpningen av landskapslagen bör det i självstyrelselagen stadgade förfarandet gällande beredningen av unionsärenden och kontakterna med Europeiska kommissionen följas.

I utkastets 1 § anges överenskommelseförordningens tillämpningsområde. Tillämpningsområdet är detsamma som landskapslagens. Genom utkastets 2 § överflyttas de förvaltningsuppgifter som enligt landskapslagen ska handläggas av Ålands landskapsregering att skötas av inrikesministeriet. Inrikesministeriet blir därigenom även på Åland den ansvariga myndighet och den revisionsmyndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr. 514/2014.

Lagstiftningsbehörigheten

Asyl-, migrations- och integrationsärenden berör utlänningslagstiftningen, som utgör riksbehörighet enligt självstyrelselagens 27 § 26 punkt. Lagstiftningsbehörigheten i fråga om landskapets myndigheter, kommunernas förvaltning, socialvården, undervisningsväsendet, ungdomsarbetet, näringsverksamheten och främjande av sysselsättningen tillkommer helt eller med vissa undantag landskapet med stöd av 18 § 1, 4, 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen. På basen av nämnda lagrum bör landskapet anses ha behörighet i fråga om främjande av den integration som sker i landskapet. Beträffande de ärenden fonden för inre säkerhet berör har landskapet lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 6 punkten i självstyrelselagen i fråga om brand- och räddningsväsendet samt allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i självstyrelselagens 27 § 27, 34 och 35 punkter. Enligt nämnda lagrum utgör ärenden gällande skjutvapen och skjutförnödenheter, försvarsväsendet och gränsbevakningen, ordningsmaktens verksamhet för tryggande av statens säkerhet, försvarstillstånd och beredskap inför undantagsförhållanden samt explosiva ämnen till den del rikets säkerhet berörs, riksbehörighet. I utlåtandet över landskapslagen konstaterade Ålandsdelegationen att rikslagen enligt denna beskrivning innehåller bestämmelser som dels hör till landskapets och dels till rikets lagstiftningsbehörighet. Eftersom förvaltningsbehörigheten följer lagstiftningsbehörigheten föreligger inte hinder för att i enlighet med 32 § 1 mom. i självstyrelselagen överföra de i överenskommelseförordningen avsedda uppgifterna som utgör landskapsbehörighet från Ålands landskapsregering till inrikesministeriet. Uppgifterna har inte närmare specificerats, men enligt formuleringen i utkastets 2 § avses de uppgifter som enligt landskapslagen ankommer på Ålands landskapsregering.

Finansieringen

Rikslagen innehåller bestämmelser om beredning, samordning, förvaltning och övervakning av de nationella programmen för fonderna inom området för inrikes frågor. Fondernas medel består av medel som Europeiska kommissionen i enlighet med Europeiska unionens budget har beviljat Finland ur fonderna inom området för inrikes frågor. I fråga om dessa medel uppkommer administrativa nationella kostnader.

Självstyrelselagen utgår från att part som enligt självstyrelselagen har förvaltningsbehörigheten även har kostnadsansvaret. Kostnadsfrågan kan lösas t.ex. så att den särskilt anges i förordning eller genom separata avtal mellan behörig riks- och landskapsmyndighet. I förordningsutkastet har inte intagits några bestämmelser om kostnadsersättningar, eftersom de nationella kostnaderna bedöms som ringa.

Ålandsdelegationens slutsats

Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft. Tillämpningen av överenskommelseförordningen förutsätter dock att landskapslagen träder i kraft.

Närvarande

Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Pellonpää.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare